ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР "МАСОВА ПРИВАТИЗАЦИЯ"

Национален дворец на културата
зала "Олимпийска", 1000 София
тел.: (02) 80 20 06, 65 72 03
факс: (02) 65 72 03



INFORMATION CENTRE "MASS PRIVATISATION"

National Palace of Culture (NDK),
"Olympic" Hall, 1000 Sofia
Phone: (+ 359 2) 80 20 06, 65 72 03
Fax: (+ 359 2) 65 72 03

МАСОВА ПРИВАТИЗАЦИЯ

февруари 1996 г.

Програмата за масова приватизация, която започна на 8 януари 1996г, представя значителна крачка напред в прехода на българската икономика към пазарна. Към края на тази година, над 34%[1] от основния капитал на предприятия от различните отрасли, ще бъде предложен за раздържавяване чрез Програмата за масова приватизация. Програмата, която представлява най-голямата приватизационна инициатива до сега, има за цел да "продаде" акции от 1063 предприятия с общ основен капитал възлизащ на 201 млрд. лв. Извън това, дялове с номинална стойност от около 80 млрд. лв. ще бъдат предложени на гражданите.

Както се вижда от следващата таблица, 200 от най-големите предприятия в страната ще предложат по-малко от половината от своя основен капитал. Други 346 предприятия ще приватизират между половината и две трети от основния си капитал. Най-голям дял за приватизация, над две трети, ще бъде предложен от останалите 517 предприятия.

% основен капитал предложен за масова приватизация	Брой предприятия	Общо основен капитал ('000 лв.)	Номинална стойност на предложения основен капитал ('000 лв.)
< 1/2 от капитала	200	132.490.787	32.598.731
1/2 до 2/3 от капитала	346	47.509.829	30.159.806
> 2/3 от капитала	517	21.216.079	17.680.856
ОБЩО	*1.063*	*201.216.695*	*80.439.393*

[1] Този процент се получава като се раздели сумата от 201 млрд. лв. /общият основен капитал на всички държавни предприятия предложени за масова приватизация/ на 600 млрд. лв. /общият основен капитал на всички държавни предприятия в България/. Стойността 600 млрд. лв. е към декември 1994 г. и е използувана, защото съвпада с датата на данните от списъка на предприятията предложени за масова приватизация, които също са взети в края на 1994 г. Стойността от 600 млрд. лв. вкл. както държавни така и общински предприятия, някои от които са от стратегическо значение за икономиката като напр. военния сектор, енергетика, водоснабдяване, мини и др., които Правителството не планира да приватизира в близко бъдеще. Вж. *Финанси на предприятията '94, издание на Националния статистически институт, стр. 133.*

Всички предприятия в списъка могат да получат оферти за приватизация по касов път в срок от 4 месеца след обявяването на Програмата за масова приватизация в Държавен вестник /2 януари 1996г./. Ако тези оферти се приемат, те биха могли да повлияят върху процентите предложени за масова приватизация. Най-добрите 50 предприятия от списъка са включени в Приложение 1.

Комисия по ценните книжа и фондовите борси

На 11 януари 1996г., МС определи председателя, заместник председателя и петимата членове на Комисията по ценните книжа и фондовите борси. Комисията бе създадена с цел да надзирава учредяването на приватзационните фондове. Също така Комисията работи съвместно с Правителството по няколко Наредби: Наредба за Закона за приватизационните фондове; Наредба за прехвърляне на инвестиционните бонове към фондовете; Наредба за проспектите на приватизационните фондове; Наредба за получаване лиценз за приватизационен фонд.

Приватизационни фондове

Приватизационните фондове играят важна роля в процеса на масова приватизация в България. Първоначално главната дейност на приватизационните фондове ще бъде набирането на инвестиционни бонове от населението и заменянето им за акции от предприятия, които ще участват в централизираните търгове. Съгласно Закона, фонодовете ще имат право да придобиват и други ценни книжа, вкл. държавни ценни книжа, корпоративни облигации.

Всички приватизационни фондове ще бъдат учредени под формата на затворени акционерни дружества. Съгласно Закона, фондовете трябва да останат затворени до пет години. Обаче, акциите на фондовете ще се предлагат на борсата, което ще даде възможност на акционерите на фонда да възвърнат инвестициите си и по този начин да спомогнат развитието на вторичния пазар в България. Също така затворената структура ще облагодетелствува фондовете, като елиминира възможността от обратно изкупуване на акциите на акционерите. След пет годишният период, фонодвете ще имат възможността да станат отворени структури, което ще им позволи да изкупят обратно своите акции.

Съгласно Закона за приватизационните фондове, един фонд не може да притежава повече от 34% от едно предприятие. За сравнение в Република Чехия този процент е 20%. Позволявайки на приватизационните фондове да притежават повече от 1/3 от едно предприятие, Закона дава право на вето на ПФ върху решенията на което и да е предприятие, изискващо квалифицирано мнозинство за:

1. изменения към Учредителния устав,
2. увеличение или намаление на капитала, и
3. преобразуване или прекратяване на предприятието

Чуждестранните инвеститори и приватизационните фондове

Чуждестранни финансови структури биха могли да участват в програмата за масова приватизация като учредят приватизационен фонд или като установят фирма управляваща фонда. За да направят това, чуждестранните компании трябва напълно да отговарят на изискванията и да познават Закона за приватизационните фондове, Закона за ценните книжа фондовите борси и инвестиционните дружества и Търговския закон. Чуждестранни финансови организации /развивали дейност като такива поне 5 години в собствените им страни/, имат право на участие в масовата приватизация директно или чрез учредяване на приватизационен фонд. Освен това съгласно Закона, те трябва да имат банкови референции от реномирана чуждестранна банка.

Чуждестранните инвеститори не могат да заемат позиции в управителните съвети поради изискването за постоянно местожителство. В България всички членове на Управителните съвети /Борд на директорите, Надзорен съвет, Управителен съвет/ на приватизационен фонд или управителна компания на фонд трябва да имат постоянно местожителство в страната. Въпреки тези изисквания чуждестранните инвенститори, които нямат право да завземат позиции в борда, биха могли да влияят върху дейността на борда чрез партньор, който има постоянно местожителство в България.

Приложение 1: Най-големите 50 предприятия, предложени за масова приватизация

No	Ведомство	Търговско дружество	Област	Отрасъл	Основен капитал (хил. лв.)	% ОК за прив.
1	МП	"КРЕМИКОВЦИ" ЕАД	София	Черна металургия&рудодобив	16,287,873	25
2	МП	"НЕФТОХИМ" ЕАД	Бургас	Хим. и нефтопреработваща пром.	13,545,743	25
3	МП	"СОДИ" ЕАД	Варна	Хим. и нефтопреработваща пром	5,580,499	25
4	МП	"СТОМАНА" ЕАД	София	Черна металургия&рудодобив	3,217,308	25
5	МП	"ЛЕКОКО" ЕООД	София	Машиностроителен/металообраб	2,996,147	25
6	МП	"ВИДАХИМ" ЕАД	Монтана	Хим. и нефтопреработваща пром	2,897,850	25
7	МП	"ХИМКО" ЕАД	Монтана	Хим. и нефтопреработваща пром	2,699,833	25
8	МП	"АГРОПОЛИХИМ" ЕАД	Варна	Хим. и нефтопреработваща пром	2,676,024	25
9	МП	"НЕОХИМ" ЕАД	Хасково	Хим. и нефтопреработваща пром	2,661,209	25
10	МТВС	"БУЛГАРТАБАК-ХОЛДИНГ" ЕАД	София	Тютюнопроизводство	2,486,189	20
11	КТ	"АЛБЕНА" АД	Варна	Туризъм	2,414,904	25
12	МП	"ТЕЖКО МАШИНОСТРОЕНЕ" ЕООД	Русе	Машиностроителен/металообраб	2,101,193	25
13	МТВС	"ПЕТРОЛ" ЕАД	София	Търговия с петролни продукти	2,034,348	25
14	КТ	"ЗЛАТНИ ПЯСЪЦИ" ЕАД	Варна	Туризъм	1,878,031	25
15	КТ	"СЛЪНЧЕВ БРЯГ" ЕАД	Бургас	Туризъм	1,849,310	25
16	МП	"ДЗУ" ЕАД	Хасково	Електротехн./електронна пром.	1,816,202	25
17	МП	"БАЛКАНКАР-РЕКОРД" ЕАД	Пловдив	Машиностроителен/металообраб	1,809,254	25
18	МП	"АНТИБИОТИК" ЕАД	Русе	Фармацевтика	1,776,206	25
19	МП	"ТЕЖКО МАШИНОСТРОЕНЕ" ЕООД	София	Машиностроителен/металообраб	1,746,107	25
20	МП	"АГРОБИОХИМ" ЕАД	Хасково	Хим. и нефтопреработваща пром	1,716,654	25
21	МП	"АЛУМИНА" ЕАД	Варна	Цветна металургия&рудодобив	1,488,482	25
22	МТВС	"БЛАГОЕВГРАД-БТ" АД	София	Тютюнопроизводство	1,473,503	20
23	МП	"МАДАРА" ЕАД	Варна	Машиностроителен/металообраб	1,346,500	25
24	МП	"ЕЛТОС" ЕАД	Ловеч	Електротехн./електронна пром.	1,315,559	25
25	МП	"ПЛАМА" ЕАД	Ловеч	Хим. и нефтопреработваща пром	1,271,038	25
26	МП	"СВИЛОЗА" ЕАД	Ловеч	Хим. и нефтопреработваща пром	1,104,371	25
27	МП	"БАЛКАНКАР-6-ти СЕПТ." ЕАД	София	Машиностроителен/металообраб	1,096,613	25
28	МП	"МДК" ЕАД	София	Цветна металургия&рудодобив	1,070,006	25
29	МТВС	"ПЛОВДИВ - БТ" АД	Пловдив	Тютюнопроизводство	1,062,564	20
30	МП	"СТОМАНЕНИ ТРЪБИ" ЕАД	Пловдив	Черна металургия&рудодобив	1,025,832	25
31	МП	"ХРАНИНВЕСТ" ЕАД	Хасково	Машиностроителен/металообраб	999,637	65
32	МП	"СОФАРМА" ЕАД	София	Фармацевтика	928,171	25
33	МП	"БИОВЕТ" ЕАД	Пловдив	Хим. и нефтопреработваща пром	902,568	25
34	МП	"КАУЧУК" АД	Пловдив	Хим. и нефтопреработваща пром	888,181	25
35	МП	"ВАМО" АД	Варна	Машиностроителен/металообраб	874,254	25
36	МП	"МИКРОЕЛЕКТРОНИКА"	София	Електротехн./електронна пром.	857,991	65
37	МП	"ЕЛМА" ЕАД	Ловеч	Електротехн./електронна пром.	855,001	25
38	МП	"ЕЛХИМ-ИСКРА" ЕООД	Пловдив	Електротехн./електронна пром.	844,923	65
39	МП	"ИНКОМС-ТЕЛЕКОМ ХОЛДИНГ" АД	София	Електротехн./електронна пром.	832,550	25
40	МП	"ПОДЕМ" ЕАД	Ловеч	Машиностроителен/металообраб	811,433	25
41	МК	"ПОЛИГР. К-С-РОДИНА" ЕАД	София	Печатарска промишленост	807,178	25
42	МП	"ОЦМ" ЕАД	София	Цветна металургия&рудодобив	736,907	25
43	МП	"ПРОГР. ПРОДУКТИ И С-МИ" ЕАД	София	Софтуер/компютърни системи	732,734	90
44	МЗХП	"БЪЛГАРСКА ЗАХАР" ЕООД	Ловеч	Производство на захар	720,906	80
45	МП	"ДИАМАНТ" ЕООД	Русе	Произв. на стъкло, порц., фаянс	708,927	65
46	МЗХП	"ЗАХАРНИ ЗАВОДИ" ЕООД	Ловеч	Производство на захар	694,822	25
47	КТ	"ДЮНИ" ЕАД	Бургас	Туризъм	691,856	25
48	МП	"СЛИТЕКС" ЕАД	Бургас	Текстил и трикотаж	672,792	50
49	МП	"ХИММАШ" ЕАД	Хасково	Машиностроителен/металообраб.	668,233	25
50	МП	"ФАРМАЦИЯ" ЕАД	София	Фармацевтика	663,098	25

Със съдействието на Консорциум ФАР-ЕС за масова приватизация